

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 2. studenoga 2005.

Blagoslov pravedna čovjeka

Kateheza br. 73 –

Uvodno čitanje: Psalam 111; Pohvala pravednika, (Druga Večernja nedjelje 4. tjedna) Blago čovjeku koji se boji Jahve / i koji uiva u naredbama njegovim: / moćno će mu biti na zemlji potomstvo, / na pravednu će pokoljenju počivati blagoslov. / Blagostanje i bogatstvo bit će u domu njegovu, / njegova pravednost ostaje dovijeka. / Čestitima sviće ko svjetlost u tami: / blag, milosrdan i pravedan Jahve. / Dobro je čovjeku koji je milostiv i daje u zajam, / koji poslove svoje obavlja pravedno. / Dovijeka neće on posrnuti: / u vječnome će spomenu biti pravednik. / alosne se vijesti neće bojati, / mirno je njegovo srce uzdajuć se u Jahvu. / Hrabro mu je srce, ničeg se ne boji, / neprijatelje svoje prezire. / On prosipa, daje sirotinji: / pravednost njegova ostaje dovijeka, / njegovo će se čelo slavno uzdići. / Ljutito će to gledati bezbonik, / škrgutat će zubima i venuti, / propast će elja opakih.

1. Nakon što smo jučer proslavili svetkovinu svih svetih na nebu, danas se spominjemo svih preminulih. Liturgija nas poziva moliti za naše drage pokojnike, upravljajući pogled na tajnu smrti, koja je zajednički udes svih ljudi.

Prosvijetljeni vjerom promatramo ljudsku zagonetku smrti s vedrinom i nadom. Prema Pismu, naime, ona je više no neki svršetak, ona je novo rođenje, obavezni prijelaz preko kojeg oni koji svoj zemaljski ivot oblikuju u skladu sa putokazima Boje Riječi mogu postići ivot u punini.

Psalam 111, kompozicija mudrosnog obiljeja, stavlja pred nas likove tih pravednika, koji se boje

Gospodina, priznaju njegovu transcendentnost i prijanjaju s pouzdanjem i ljubavlju uz njegovu volju iščekujući susret s njim nakon smrti.

Za te je vjernike pridrano jedno "blaenstvo". "Blago čovjeku koji se boji Gospodina" (r. 1). Psalmist odmah precizira u čemu se sastoji taj strah: on se očituje u poslušnosti Bojim zapovijedima.

Blaenim se proglašava onaj koji "uiva" u obdravanju njegovih naredbi, te u njima nalazi radost i mir.

2. Poslušnost Bogu je, stoga, korijen nade i nutarnjega i izvanjskog sklada. Obdravanje moralnog zakona izvor je dubokoga mira savjesti. Štoviše, prema biblijskoj slici "nagrade", nad pravednikom se prostire plašt boanskoga blagoslova, koji daje postojanost i uspjeh njegovim djelima i djelima njegova potomstva: "moćno će mu biti na zemlji potomstvo, na pravednu će pokoljenju počivati blagoslov. Blagostanje i bogatstvo bit će u domu njegovu" (rr. 2-3; usp. r. 9). Sigurno da se toj optimističnoj viziji suprotstavljaju gorke primjedbe pravednog Joba, koji se izravno suočava s iskustvom tajne smrti, osjeća da je nepravedno kanjen i podvrgnut naizgled besmislenim kušnjama. Trebat će, zato, čitati tekst ovoga psalma u globalnom kontekstu objave, koja obuhvaća stvarnost ljudskog ivota u svim njegovim vidicima.

Ipak vrijedi pouzdanje koje psalmist eli prenijeti i dati kušati onome koji je odlučio slijediti put moralno besprijekorna vladanja, nasuprot svake alternative iluzornog uspjeha postignutog nepravdom i nemoralom.

3. Sr te vjernosti boanskoj Riječi sastoji se u jednom temeljnom opredjeljenju, odnosno ljubavi prema siromašnima i onima u potrebi: "Dobro je čovjeku koji je milostiv i daje u zajam... On prosipa, daje sirotinji" (rr. 5.9). Vjernik je, dakle, velikodušan; u poslušnosti biblijskoj uredbi, on daje zajam braći u potrebi ne uzimajući kamate (usp. Pnz 15,7-11) i ne podlijee sramotnom lihvarstvu koje razara ivote siromašnih.

Pravednik, prihvaćajući stalnu opomenu proroka, staje na stranu onih koji su na rubu i obilno im pomae. "On prosipa, daje sirotinji" kae se u retku 9, izraavajući tako krajnju, potpuno nesebičnu velikodušnost.

4. Psalam 111, osim slike čovjeka vjerna i ispunjena ljubavlju prema svojoj braći, "blaga, milosrdna i pravedna", predstavlja na kraju, u samo jednom retku (usp. r. 10), također lik zlotvora. Taj sa zavišću i srbdom promatra uspjeh pravednika. To je muka onoga koji ima zlu savjest, za razliku od velikodušna čovjeka koji je "hrabar" i čije je srce "mirno" (rr. 7-8).

Upravimo svoj pogled na vedro lice čovjeka vjernika koji "prosipa, daje sirotinji" i u našem završnom razmišljanju poslušajmo riječi Klementa Aleksandrijskog koji, komentirajući Isusov poziv da si stvorimo prijatelje od nepoštena bogatstva (usp. Lk 16,9), u svome spisu Quis dives salvetur? (Koji će se bogataš spasiti?) primjećuje: tim riječima Isus "proglašava nepravednim po

naravi svaki posjed kojega netko posjeduje za samoga sebe kao vlastito dobro i ne daje da se dijeli onima koji ga trebaju; ali kae jednako tako da je po toj nepravdi moguće učiniti dobro i spasonosno djelo, pruajući okrepu onima koji imaju vječno boravište kod Oca (usp. Mt 10,42; 18,10)" (31,6: Collana di Testi Patristici, CXLVIII, Rim 1999., str. 56-57).

I, obraćajući se čitatelju, Klement primjećuje: "Valja ti primijetiti kako ti on u prvom redu nije zapovjedio kako bi te potaknuo na molitvu ni kako bi ti čekao da budeš uslišan, već da ti sam tražiš one koji su zavrijedili da ih se sasluša, jer su Spasiteljevi učenici" (31,7: ibidem, str. 57).

Zatim, slueći se jednim drugim biblijskim tekstom, komentira: "Lijepo je dakle rekao apostol: Bog ljubi vesela darivatelja#! (2 Kor 9,7), koji uiva u darivanju i ne sije škrt, kako ne bi škrt i njeo, već dijeli bez prigovaranja, razlikovanja i alosti, a to znači istinski činiti dobro" (31,8: ibidem).

Pozdrav hrvatskim hodočasniciima na hrvatskom:

Od srca pozdravljam i blagoslivljam sve hrvatske hodočasnike, osobito mlade pristigle iz njemačkih gradova *Sindelfingena*, *Esslingena* i *Ludwigsburga*. Budite oduševljeni za Krista – vjernoga Prijatelja koji neće razočarati nikada. Hvaljen Isus i Marija!